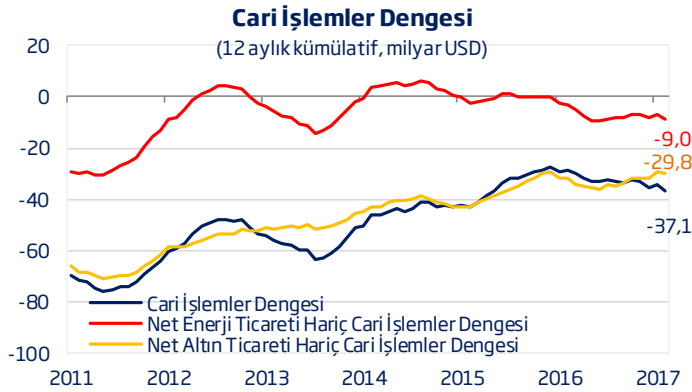

Temmuz'da cari açığa genişleme...

Temmuz ayında cari açık 5,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Cari açık düşük baz etkisi nedeniyle Temmuz 2016'daki seviyesinin iki katını aşıya da beklentilerin altında gerçekleşmiştir. Cari açığın artışında altın ithalatında kaydedilen yükseliş paralelinde dış ticaret açığındaki genişleme belirleyici olmuştur. Öte yandan, turizm gelirlerindeki artış cari açığı genişlemeyi sınırlandırmıştır.

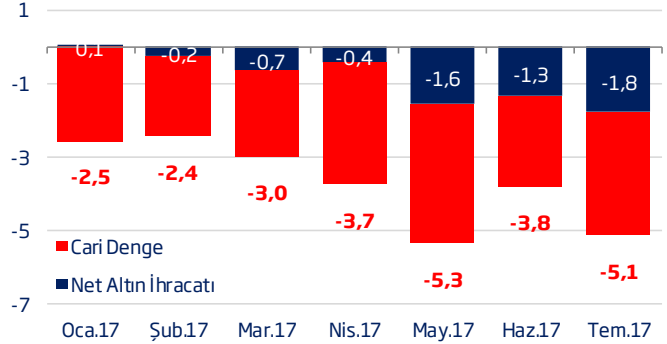
Ocak-Temmuz döneminde cari açık bir önceki yılın aynı dönemine göre %20,8 oranında genişleyerek 26 milyar USD olmuştur. 12 aylık kümülatif verilere göre cari açık Temmuz ayında 37,1 milyar USD ile son 22 ayın en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

Rekor altın ithalatı...

Ödemeler dengesi verilerine göre altın ithalatı Temmuz ayında 2,7 milyar USD ile rekor düzeyde gerçekleşmiştir. Bu dönemde altın ihracatındaki artışın nispeten düşük kalmasıyla net altın ticareti Temmuz ayında cari açığındaki yıllık genişlemenin %82,2'sini oluşturmuştur.

Altın ithalatı sadece Temmuz ayında değil yıl genelinde de cari açık üzerinde yukarı yönlü baskı yaratmıştır. 2016 yılının

ilk 7 ayında 3,2 milyar USD tutarında net altın ihracatı gerçekleştirilirken, 2017 yılının aynı döneminde 5,9 milyar USD net altın ithalatı yapılmış olması bu dönemde cari açığındaki genişlemede belirleyici olmuştur.

Net Altın İhracatı ve Cari Denge
(aylık, milyar USD)**Turizm gelirlerinde toparlanma...**

Temmuz ayında turizm gelirleri yıllık bazda %34,3 oranında artarak 2,7 milyar USD olmuştur. Bu artışa rağmen turizm gelirleri, Temmuz ayları itibarıyla 2009-2015 dönemi ortalamasının (3,1 milyar USD) altında kalmıştır. Temmuz'da turizm giderlerinde tutar bazında sınırlı artış kaydedilmesiyle net turizm gelirleri de yıllık bazda %40,1 oranında yükselerek 2,3 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Portföy yatırımlarında ivme kaybı...

Yıl genelinde güçlü bir performans sergileyen portföy yatırımları kaleminde Temmuz ayında 570 milyon USD ile yılın en düşük net sermaye girişi kaydedilmiştir. Bu dönemde Genel Hükümetin geçmişteki ihraçlarına ilişkin 2,3 milyar USD tutarında geri ödeme yapması bu gelişmede etkili olmuştur.

Doğrudan yatırımlarda Temmuz ayında 1,1 milyar USD tutarında net sermaye girişi kaydedilmiştir. Böylece, yıl

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı**(12 aylık kümülatif, milyon USD)**

Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)

	Aralık 2016		Temmuz 2017	
	Temmuz 2016	Aralık 2016	Temmuz 2017	Aralık 2016
Cari İşlemler Dengesi	-32.639	-32.639	-37.112	-37.112
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	33.452	33.452	26.353	26.353
-Doğrudan Yatırımlar	9.160	9.160	8.959	8.959
-Portföy Yatırımları	6.292	6.292	14.467	14.467
-Diğer Yatırımlar	6.350	6.350	-1.355	-1.355
-Net Hata ve Noksan	11.627	11.627	4.276	4.276
-Diğer	23	23	6	6
Rezervler⁽¹⁾	-813	-813	10.759	10.759

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

genelinde toplam net doğrudan yatırımlar 4,3 milyar USD tutarına ulaşmıştır. Ancak, bu tutar Ocak-Temmuz dönemleri itibarıyla 2009-2015 dönemi ortalamasının (6 milyar USD) oldukça altında kalmıştır.

Yıl genelinde dalgalı bir seyir izleyen diğer yatırımlar kaleminde ise Temmuz ayında 173 milyon USD ile sınırlı tutarda sermaye girişi kaydedilmiştir. Diğer yatırımların zayıf performansında bankacılık sektörün 1,6 milyar USD ile net kredi ödeyicisi konumunda olması etkili olmuştur.

Bankaların borç çevirme oranı %100'ün altında...

12 aylık kümülatif verilere göre bankaların uzun vadeli borç çevirme oranı %91 düzeyinde gerçekleşerek gerileme eğilimini Temmuz ayında da sürdürmüştür. Diğer sektörlerin

uzun vadeli borç çevirme oranı ise Temmuz'da %109 ile yatay bir seyir izlemiştir.

Temmuz ayında net hata ve noksan kaleminde 911 milyon USD tutarında sermaye girişi kaydedilmiştir. TCMB rezervleri ise bu dönemde 2,4 milyar USD ile cari açığın finansmanına katkı sağlamıştır.

Beklentiler...

Geçici dış ticaret verilerine göre Ağustos ayında dış ticaret açığının 6 milyar USD düzeyine yakın bir düzeyde gerçekleşmiş olması cari açıktaki genişlemenin süreceğini göstermektedir. Öte yandan, Ağustos ayında kaydedilen altın ihracatının ve turizm gelirlerindeki toparlanmanın açıktaki genişlemeyi sınırlandıracağı tahmin edilmektedir.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Temmuz 2017	Ocak - Temmuz 2016	Ocak - Temmuz 2017	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-5.121	-21.485	-25.958	20,8	-37.112
Dış Ticaret Dengesi	-7.267	-24.095	-29.725	23,4	-46.489
Hizmetler Dengesi	2.541	6.792	8.561	26,0	17.208
Seyahat (net)	2.278	6.332	7.586	19,8	15.214
Birincil Gelir Dengesi	-621	-5.150	-6.088	18,2	-9.936
İkincil Gelir Dengesi	226	968	1.294	33,7	2.105
Sermaye Hesabı	11	26	9	-65,4	6
Finans Hesabı	-4.199	-17.641	-29.482	67,1	-32.830
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.057	-4.461	-4.260	-4,5	-8.959
Portföy Yatırımları (net)	-570	-9.840	-18.015	83,1	-14.467
Net Varlık Edinimi	-1.005	-606	-867	43,1	1.250
Net Yükümlülük Oluşumu	-435	9.234	17.148	85,7	15.717
Hisse Senetleri	488	399	2.691	574,4	3.115
Borç Senetleri	-923	8.835	14.457	63,6	12.602
Diğer Yatırımlar (net)	-173	-10.113	-2.408	-76,2	1.355
Efektif ve Mevduatlar	244	-1.023	90	-	2.901
Net Varlık Edinimi	-1.415	3.250	1.117	-65,6	3.247
Net Yükümlülük Oluşumu	-1.659	4.273	1.027	-76,0	346
Merkez Bankası	-35	-232	-116	-50,0	-360
Bankalar	-1.624	4.505	1.143	-74,6	706
Yurt Dışı Bankalar	-1.807	3.627	512	-85,9	1.367
Yabancı Para	-1.154	-349	-513	47,0	18
Türk Lirası	-653	3.976	1.025	-74,2	1.349
Yurt Dışı Kişiler	183	878	631	-28,1	-661
Krediler	913	-6.919	1.502	-	3.491
Net Varlık Edinimi	44	207	-190	-	-168
Net Yükümlülük Oluşumu	-869	7.126	-1.692	-	-3.659
Bankacılık Sektörü	-1.628	-124	-2.940	2.271,0	-6.353
Bankacılık Dışı Özel Sektörler	867	8.040	1.612	-80,0	3.190
Ticari Krediler	-1.315	-2.218	-3.977	79,3	-5.075
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-15	47	-23	-	38
Rezerv Varlıklar (net)	-2.399	6.773	-4.799	-	-10.759
Net Hata ve Noksan	911	3.818	-3.533	-	4.276

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı
hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman
eren.demir@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.